

Ш У М А Р С Т В О

ЧАСОПИС ЗА ШУМАРСТВО, ТЕХНОЛОГИЈЕ, МЕНАЏМЕНТ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ НАМЕШТАЈА И ПРОИЗВОДА ОД ДРВЕТА, ПЕЈЗАЖНУ АРХИТЕКТУРУ И ХОРТИКУЛТУРУ И ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕРИНГ У ЗАШТИТИ ЗЕМЉИШНИХ И ВОДНИХ РЕСУРСА
ИЗДАВАЧ: УДРУЖЕЊЕ ШУМАРСКИХ ИНЖЕЊЕРА И ТЕХНИЧАРА СРБИЈЕ

СУИЗДАВАЧИ: ИНСТИТУТ ЗА ШУМАРСТВО БЕОГРАД И УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ИНСТИТУТ ЗА НИЗИЈСКО ШУМАРСТВО И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НОВИ САД

2021. (MMXXI)

БЕОГРАД

BR. 3-4

UDK 630

YU ISSN 0350-1752

За издавача

Владан ЖИВАДИНОВИЋ, дипл. инж.
председник удружења

Главни и одговорни уредник

др Љубивоје СТОЈАНОВИЋ, ред. проф.

Редакциони одбор

др Предраг АЛЕКСИЋ, др Виолета БАБИЋ, ванр. проф., др Војислав БАЈИЋ, ред. проф.,
др Коле ВАСИЛЕВСКИ, ред. проф., др Владимир ВУЈАНОВИЋ, ред. проф.,
др Бранко ГЛАВОЊИЋ, ред. проф., др Зоран ГОВЕДАР, ред. проф., др Душан ГОМОРИ,
др Петар ИВАНИШЕВИЋ, ред. проф., др Василије ИСАЈЕВ, ред. проф.,
др Драган КАРАЦИЋ, ред. проф., др Милун КРСТИЋ, ред. проф.,
др Љубомир ЛЕТИЋ, ред. проф., др Братислав МАТОВИЋ, виши научни сарадник,
др Љубодраг МИХАЈЛОВИЋ, ред. проф., др Љубинко РАКОЊАЦ, научни саветник

Технички уредник

др Марина ВУКИН, научни сарадник

Лектор

Марина СТОЈАНОВИЋ, дипл. филолог - мастер

Превод на енглески

Драгана ИЛИЋ, проф.

Прелом текста

Катарина ЧОВИЋ

Секретар редакције

др Марина ВУКИН, научни сарадник

Тираж

500 примерака

Штампа

ПЛАНЕТА ПРИНТ, Београд

Овај број часописа штампан је уз суфинансирање
Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

Уредништво и администрација: Београд, Кнеза Милоша 7а/III тел. +381 11 32 32 327

www.srpskosumarskoudruzenje.org.rs

e-mail: sumarstvo@mts.rs

marina.vukin@gmail.com

Текући рачун код Комерцијалне банке Београд, бр. 2052483676 (ПИБ 100300817)

Часопис излази тромесечно

РЕДАКЦИЈА ЧАСОПИСА "ШУМАРСТВО"

Главни и одговорни уредник

др Љубивоје СТОЈАНОВИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд

Редакциони одбор

1. др Предраг АЛЕКСИЋ, ЈП за газдовање шумама "Србијашуме" Београд
2. др Виолета БАБИЋ, ванр. проф., Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Београд
3. др Војислав БАЈИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд
4. др Коле ВАСИЛЕВСКИ, ред. проф., Универзитет "Св. Кирил и Методиј" Скопје - Шумарски факултет, Скопје, Република Македонија
5. dr Vladimir VUJANOVIC, Professor and AFIF Chair Mycology, Microbial Biotechnology & BioProducts University of Saskatchewan College of Agriculture & Bioresources, Food & Bio-product Sciences
6. др Бранко ГЛАВОЊИЋ, ред. проф., Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Београд
7. др Зоран ГОВЕДАР, ред. проф., Универзитет у Бањој Луци – Шумарски факултет
8. др Душан ГОМОРИ, Шумарски факултет, Технички универзитет, Зволен, Словачка
9. др Петар ИВАНИШЕВИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет Привредна академија - Факултет за економију и инжењерски менаџмент Нови Сад
10. др Василије ИСАЈЕВ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд
11. др Драган КАРАЏИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд
12. др Милун КРСТИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Београд
13. др Љубомир ЛЕТИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд
14. др Братислав МАТОВИЋ, виши научни сарадник, Универзитет у Новом Саду, Институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад
15. др Љубодраг МИХАЈЛОВИЋ, ред. проф. у пензији, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Београд
16. др Љубинко РАКОЊАЦ, научни саветник, Институт за шумарство Београд

Технички уредник и секретар редакције

др Марина ВУКИН, научни сарадник, Удружење шумарских инжењера и техничара Србије

EDITORIAL STAFF OF JOURNAL "ŠUMARSTVO"

Editor in chief

Prof. Ljubivoje STOJANOVIĆ, PhD, retired, University of Belgrade - Faculty of Forestry, Belgrade

Editorial Board

1. Predrag ALEKSIĆ, PhD., SE for Forest Management "Srbijašume" Belgrade
2. Violeta BABIĆ, PhD, Ass. Prof., University of Belgrade - Faculty of Forestry, Belgrade
3. Prof. Vojislav BAJIĆ, PhD., retired, University of Belgrade - Faculty of Forestry, Belgrade
4. Prof. Kole VASILEVSKI, PhD., Ss. Cyril and Methodius University in Skopje – Faculty of Forestry, Republic of Macedonia
5. Prof. Vladimir VUJANOVIC, PhD., Professor and AFIF Chair Mycology, Microbial Biotechnology & BioProducts University of Saskatchewan College of Agriculture & Bioresources, Food & Bioproduct Sciences
6. Prof. Branko GLAVONJIĆ, PhD., University of Belgrade – Faculty of Forestry, Belgrade
7. Prof. Zoran GOVEDAR, PhD., University of Banja Luka – Faculty of Forestry, Banja Luka, Republika of Srpska
8. Prof. Dušan GOMORI, PhD., Technical University in Zvolen – Faculty of Forestry, Zvolen, Slovak Republic
9. Prof. Petar IVANIŠEVIĆ, PhD., retired, University Business Academy in Novi Sad - Faculty of Economics and Engineering Management in Novi Sad
10. Prof. Vasilije ISAJEV, PhD., retired, University of Belgrade - Faculty of Forestry, Belgrade
11. Prof. Dragan KARADŽIĆ, PhD., retired, University of Belgrade - Faculty of Forestry, Belgrade
12. Prof. Milun Krstić, PhD., retired, University of Belgrade – Faculty of Forestry, Belgrade
13. Prof. Ljubomir LETIĆ, PhD., retired, University of Belgrade - Faculty of Forestry, Belgrade
14. Bratislav MATOVIĆ, PhD, Senior Scientific Research Associate, University of Novi Sad, Institute of lowland Forestry and Environment, Novi Sad
15. Prof. Ljubodrag MIHAJLOVIĆ, PhD., retired, University of Belgrade - Faculty of Forestry, Belgrade
16. Ljubinko RAKONJAC, PhD., Scientific Advisor, Institute of Forestry, Belgrade

Technical Editor and Secretary of Editorial Board

Marina VUKIN, PhD., Research Associate,
Organ of Society of Forestry Engineers and Technicians of The Republic of Serbia

Š U M A R S T V O

JOURNAL FOR FORESTRY, TECHNOLOGIES, MANAGEMENT AND DESIGN OF FURNITURE AND WOOD PRODUCTS, LANDSCAPE ARCHITECTURE AND HORTICULTURE AND ECOLOGICAL ENGINEERING IN SOIL AND WATER RESOURCES PROTECTION
PUBLISHER: ORGAN OF SOCIETY OF FORESTRY ENGINEERS AND TECHNICIANS OF THE REPUBLIC OF SERBIA
CO-PUBLISHER: INSTITUTE OF FORESTRY BELGRADE AND UNIVERSITY OF NOVI SAD INSTITUTE OF LOWLAND FORESTRY AND

2021. (MMXXI)

BEOGRAD

BR. 3-4

SADRŽAJ • CONTENTS

ОРИГИНАЛНИ НАУЧНИ РАДОВИ (Orig. scientific papers)

- ВАСИЛИЈЕ ИСАЈЕВ, САША ОРЛОВИЋ, МИЛАН МАТАРУГА, ВЛАДАН ЖИВАДИНОВИЋ**
ТРАНСГЕНЕ ДРВЕНАСТЕ БИЉКЕ У САВРЕМЕНОМ ОПЛЕМЕЊИВАЊУ ДРВЕЋА
TRANSGENIC WOODY PLANTS IN MODERN TREE BREEDING 7
- ЗЛАТАН РАДУЛОВИЋ, ДРАГАН КАРАЏИЋ, ИВАН МИЛЕНКОВИЋ**
Flammulina velutipes (Curt.:Fr.) Sing. – ОПИС ГЉИВЕ, ЕКОНОМСКИ ЗНАЧАЈ И МОГУЋНОСТ
КОРИШЋЕЊА У МЕДИЦИНСКЕ СВРХЕ (ЛЕКОВИТА СВОЈСТВА)
Flammulina velutipes (Curt.:Fr.) Sing.: *DESCRIPTION, ECONOMIC IMPORTANCE AND POSSIBLE USES
IN MEDICINE (MEDICINAL PROPERTIES)* 21
- ВЛАДАН ПОПОВИЋ, АЛЕКСАНДАР ЛУЧИЋ, ЉУБИНКО РАКОЊАЦ, САЊА ЈОВАНОВИЋ**
ВАРИЈАБИЛНОСТ СВОЈСТАВА ЖИРА КОД ПОПУЛАЦИЈА КИТЊАКА
(*Quercus petraea* (Matt.) Liebl) У СРБИЈИ
*VARIABILITY OF SESSILE OAK (Quercus petraea (Matt.) Liebl)
ACORN TRAITS IN SERBIAN POPULATIONS* 35
- МИЛораД ДАНИЛОВИЋ, ВЛАДИМИР ЂИРОВИЋ, ДУШАН СТОЈНИЋ, СЛАВИЦА АНТОНИЋ**
ЕФИКАСНОСТ РАДА ХАРВЕТЕРА У КУЛТУРАМА БОРА
НА ПОДРУЧЈУ ДЕЛИБЛАТСКЕ ПЕШЧАРЕ
*EFFICIENCY OF HARVESTER IN PINE PLANTATIONS
IN THE TERRITORY OF DELIBLATO SANDS* 53
- СНЕЖАНА СТАЈИЋ, САША ЕРЕМИЈА, ВИОЛЕТА БАБИЋ, ВЛАДО ЧОКЕША**
ФИТОЦЕНОЛОШКЕ И ЕДАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ШУМА ХРАСТА ЦЕРА
СА ЦРНИМ ЈАСЕНОМ (*Fraxino orni - Quercetum cerridis* STEFANOVIĆ 1968)
У ЗАШТИЋЕНОМ ПОДРУЧЈУ КОСМАЈА
*PHYTOSOCIOLOGICAL AND EDAPHIC CHARACTERISTICS OF A FOREST OF TURKEY OAK
WITH MANNA ASH (Fraxino orni-Quercetum cerridis STEFANOVIĆ 1968)
IN KOSMAJ PROTECTED AREA* 65
- ЗОРАН ГАЛИЋ, МИЛАН ДРЕКИЋ, МИЉАН САМАРЏИЋ, ВЕЛИСАВ КАРАКЛИЋ**
ТЕМПЕРАТУРНИ УСЛОВИ У ПРОЛЕЋНИМ МЕСЕЦИМА НА НИВОУ II ПРАЊЕЊА
ПРЕКОГРАНИЧНОГ ЗАГАЂЕЊА У ШУМИ ХРАСТА ЛУЖЊАКА (*Quercus robur* L.)
*SPRING AIR TEMPERATURE CONDITIONS IN A PEDUNCULATE OAK FOREST
(Quercus robur L.)* 81
- БРАНИСЛАВ КОВАЧЕВИЋ, ЛЕОПОЛД ПОЉАКОВИЋ ПАЈНИК, ЗОРАН ГАЛИЋ, ДУШАН ИСАЈЕВ**
ВАРИЈАБИЛНОСТ ДИМЕНЗИЈА БИЉАКА У ОЖИЛИШТУ И МАТИЧЊАКУ
РЕПРОМАТЕРИЈАЛА СЕЛЕКЦИОНИСАНИХ КЛОНОВА АМЕРИЧКЕ ЦРНЕ ТОПОЛЕ
И ЊЕНИХ ХИБРИДА
*VARIABILITY OF PLANT DIMENSIONS IN ROOTED CUTTINGS AND STOOL BED CUTTINGS
PRODUCTION IN SELECTED CLONES OF EASTERN COTTONWOOD AND ITS HYBRIDS* 91

АЛЕКСАНДАР ВЕМИЋ, ЗЛАТАН РАДУЛОВИЋ ПОЈАВА ВРСТЕ <i>Rutstroemia enhonophila</i> (Bull.) Höhn. НА КУПУЛАМА БУКВЕ У ЦРНОЈ ГОРИ <i>OCCURRENCE OF Rutstroemia echinophila</i> (Bull.) Höhn. ON BEECH CUPULES IN MONTENEGRO	103
--	-----

ПРЕТХОДНА САОПШТЕЊА (Review papers)

ДРАГАНА ОСТОЈИЋ, АЛЕН КИШ, БИЉАНА КРСТЕСКИ, МАРИНА ВУКИН ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ „ПАЉЕВИНЕ“ НА ПЛАНИНИ ЈАВОР НА ПОДРУЧЈУ ЈУГОЗАПАДНЕ СРБИЈЕ <i>NATURAL VALUES OF THE „PALJEVINE“ SPECIAL NATURE RESERVE ON MOUNT JAVOR</i> <i>IN SOUTHWESTERN SERBIA</i>	111
--	-----

СТРУЧНИ РАДОВИ (Professional papers)

ГОРАН ЂОРЂЕВИЋ, ЉУБИНКО РАКОЊАЦ, МАРКО ТОМИЋ, АНДРИЈА МИЈАТОВИЋ СИСТЕМ КОМУНИКАЦИЈЕ И КООРДИНАЦИЈЕ СУБЈЕКТА ПРИЛИКОМ ГАШЕЊА ВЕЛИКИХ ШУМСКИХ ПОЖАРА У ЦИЉУ ПОБОЉШАЊА ЕФИКАСНОСТИ ГАШЕЊА <i>SYSTEM OF COMMUNICATION AND COORDINATION OF ENTITIES WHEN SUPPRESSING LARGE</i> <i>FOREST FIRES AIMED TO INCREASE SUPPRESSION EFFICIENCY</i>	131
---	-----

МИРОСЛАВА МАРКОВИЋ, РЕНАТА ГАГИЋ СЕРДАР, МАРИЈА МИЛОСАВЉЕВИЋ EFFECTS OF <i>Laetiporus sulphureus</i> (Bull. ex Fr.) Murrill FUNGUS ON THE MODULUS OF RUPTURE OF SESSILE OAK WOOD	149
---	-----

МИРОСЛАВА МАРКОВИЋ, РЕНАТА ГАГИЋ СЕРДАР, МАРИЈА МИЛОСАВЉЕВИЋ УТИЦАЈ ГЉИВЕ <i>Laetiporus sulphureus</i> (Bull. ex Fr.) Murrill НА ЧВРСТОЋУ НА САВИЈАЊЕ ДРВЕТА ХРАСТА КИТЊАКА	159
--	-----

ЗОРАН ГАЛИЋ, МИЉАН САМАРЦИЋ, РАДЕНКО ПОЊАРАЦ, АЛЕН КИШ ВАРИЈАБИЛНОСТ ФИЗИЧКИХ И ХЕМИЈСКИХ ОСОБИНА ЗЕМЉИШТА У ГАЗДИНСКОЈ ЈЕДИНИЦИ „КОЛУТ- КОЗАРА“ <i>VARIABILITY OF PHYSICAL AND CHEMICAL PROPERTIES OF SOIL TYPES</i> <i>IN THE 'KOLUT-KOZARA' MANAGEMENT UNIT</i>	169
---	-----

ПРИЛОЗИ

НЕНАД РАНКОВИЋ ПРИЛОГ МЕТОДАМА И ТЕХНИКАМА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА: ПРЕГЛЕДНИ РАД - ПОЈАМ, СТРУКТУРА И ПРОЦЕНА	187
---	-----

ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА ИРА СВС ПРОЈЕКТА (2018-2021) 'ПРИРОДНИ СЕЛФНЕС – NATESS', ИРИГ, 2021	195
--	-----

Насловна страна: Кањон Дрине

Аутор фотографије: Михаило Радановић, сертификовани специјалиста аудио-видео технологије